

CANADA

Utgifves hvarje Torsdag

Winnipeg, Man.

K. FLEMING, Redaktör.

Prenumerationspriset—

Halvt år \$1.00
Helt år 1.50
Förutbetalat 0.50
Helt år till Sverige 1.50
Halvt år " 0.85
Postporto inbegripet.

Lokalreklam önskas i alla svenska samhälles och hemmas goda provision.
Korrespondenser, korta och intressanta uppgifter med tacksamhet.
Prenumerationsmedel böra skickas med Post- eller Express Money Order eller Registrerat brev till

CANADA

Box 642, Winnipeg, Man.
Kontor: ROOM 1, HARRIS BLOCK

SKANDINAVISKA NYHETE SVERIGE.

STOCKHOLM. De nya slottsfontänerna. Såsom känt, ha sedan någon tid arbeten pågått för anbringande, i öfverensstämmelse med Tessins ritningar, af två fontäner invid foten af slottets nord- och sydöstra flyglar. Den ena af dessa, den i nordöstra flygeln, afprovades i lördags i närvaro af konungen och befanns fungera utmärkt.

Vattnet får cirkulera, d. v. s. det suges ut från bassängen, ledes genom rör bakåt och uppåt och får störta ut genom den upptill anbringade därför afsedda half-cirkelformiga öppningen. Detta arbete utföres af en i slottshälfvet bakom fontänen placerad centrifugalpump, som drivres af en elektromotor.

— De tomma Andreebojarna. I en till Skånska Dagbladet insänd artikel förklarar kapten Sveleuborg, att han ej såsom uppgifvits sagt, att vid Andree-expeditionens affärd från Danskön alla bojarna haft sina öfverstycken påskruvade.

Dock tror sig kapten S. kunna påstå, att den s. k. polarbojen vid affärden varit försedd, med lock Ett par dagar förut hade han hört Andree säga, att locken på de små bojarna, hvilka alla skulle förvaras i samma korg, skulle afskrufvas, men kapten S. hade ej lagt märke till om detta verkligen skett. Andrees mening med denna anordning hade varit att bojarnas flaggor, som voro af bleckplåt, ej skulle utsättas för brytning, ifall ballongen komme att göra några häftiga rörelser. Polarbojen, som hade sidenflagga, förvarades däremot för sig själf.

Geom nu kända förhållande ökas enligt kapten Svedenborgs mening sannolikheten för, att de hittade tomma bojarna aldrig innehållit några meddelanden från expeditionen.

— Särad i boerkriget. En son till bevakningsbefälhafvaren Enström i Landskrona deltagar i boerkriget på engelsk sida.

Den 20 maj råkade den skvadron han tillhörde i ett bakhåll, hvarvid de flesta stupade för kulregnet och resten tillfångatogs. Hr Enström erhöi därvid tyra skottsår i olika delar af kroppen. Boerna upptogo emellertid de särade och ägnade dem omsorgsfull vård samt förde dem sedan till den engelska förpostlinjen. Hr Enström vårdas nu å engelskt sjukhus med godt hopp om fullständigt tillfrisknande.

— Vådaskott under Sörmlandskriget. En korpral skjuten till

döds. I tisdags afton cirkulerade i hufvudstaden ryktet om en olycka under faltöfningarna i Sörmland. På hvad område olyckan skett eller om dess omfång hade man sig emellertid ingenting bekant. Troligen var det eldsvådan i Hölö, omtalad i Stockholms Tidningens gårdagsnummer, som gifvit uppslag till ryktet. Någon olycka darutöfver tyckes ej heller intill i tisdags ha skett och man lugnade sig.

I förgår afton doko dock åter upp rykten om en olycka och därtill om en ganska sorglig sådan. Och ryktena ha tyvärr bekräffats.

En korpral har blifvit skjuten till döds.

Enligt de upplysningar vi från skilda håll förskaffat oss har olyckan tillgått på följande sätt:

På middagen, efter en öfning i Jarna, hade trupperna erhållit en stunds rast. Medan de lågo har och hvar i graset, kom gardisten vid fjärde kompaniet af Svea lifgarde nr 58 Hansson att något värdslöst, liksom på lek, handlade rade sitt gevär. Därunder instoppade han i detsamma en lös patron, föräddad med enträplugg. Vid någon rörelse brann blötsligt skottet af och träffade korpralen vid samma kompani och regemente, nr 14 Guldbrandson i bröstet. Denne befann sig endast ett par fot från bössmyningen, hvarvid träpluggen inträngde i kroppen och genombrade ena lungan.

Vid 3-tiden eller strax efter olyckan afled Guldbrandson.

Liket fördes med första tåg i går från Jarna till Stockholm och kommer att obduceras å Garnisonssjukhuset.

— De svenska Kinamissionärernas öden. Svenska missionsförbundets missionärer i Kina ha nu anländt till Shanghai, dit de ankommit svårt medtagna. Allt hvad de ägde har gått förlorat och deras stationer voro uppbrända.

I från missionären Karl Engdahl till hans föräldrar ankommit bref af den 28 juli heter det: Shanghai är nu fullt af flyende missionärer, och de flesta fly till Japan för att afvakta händelsernas gång, under det några begifva sig hem.

Han uppgifver, att öfver hundra missionärer fått släppa till sina lif, men han räknar då tydligen med alla missionsällskapens föruster. Kina-Inlands missionen räknar 80 9 hundra missionärer, och det är tillsammans med dessa svenskarna arbetat. Denna mission har telegraferat, att 21 af dess missionärer blifvit mördade jämte 8 af deras barn.

Den här i Stockholm boende sekreteraren för den svenska missionsen har upplyst, att man enligt de underrättelser, som på sista tiden ingått, svärfvar i okunnighet om ett 50 tal svenska missionärer öde, hvilka varit stationerade i Shensi, och man vet, att en del missionärer hålla sig gömda i gränsbergen kring Chaansy.

Enligt ett telegram af den 5 sept. från mr Ove Ewing ha alla missionärer som varit i Kiang-si blifvit räddade och välbehållna anländt till Kin kiang. I öfrigt tyckas alla svenska missionärer som tillhöra detta sällskap ha lyckligt undkommit oroligheterna ehuru man ännu ej med säkerhet kan uppgifva, hvilka som äro på väg hem eller hvilka å någon sa-

ker plats afvakta oroligheternas slut.

GÖTEBORG. Sundby skofabrik såld. På borgenssammanträde den 3 dennes beslöts antaga det af fabrikör A. E. Carlsson i Venersborg afgifna anbudet på 160,000 kr. för Lundsby skofabrik vid Göteborg med tomt, maskiner och inventarier.

— Allvarsamt olyckstillbud å Venern. Då passagerarångaren "Ceres", hvilken, som bekant, trafikerar linjen Göteborg—Stockholm genom Trollhätte- och Göta kanaler, 1-tiden på natten mellan den 25 och 26 sistlidne augusti betann sig ute i Venern, ungefär mid emellan Gällö udde och Hjortens fyr, hördes plötsligt ett hårdt brak, och ångarens förhöjde sig upp i luften, som hade fartet förnat. Genast stoppades maskinen. Man kunde då i mörkret och de svåra sjögångens upptäckta, att ångaren med full fart rönt upp på en s. k. mosa, en flere fot tjock och hundra fot lång flotta af timmer. Till all lycka var denna mosa af ormen delvis öndersliden, ty annars hade ångaren kanske sprungit lack och sjunkit.

Från flere olika ångare ha de senaste dagarna drifvande mosor observerats.

Göteborgs Handelstidning uppmärksammar i kraftiga ordalag vederbörande att endera upphöra med detta transportsätt eller ock vidtaga betryggande åtgärder, så att ej lif och gods genom dessa mosor äfventyras.

— Den stora branden i Göteborg. Af den nu avslutade förberedande polisundersökningen rörande den stora branden har den 29 aug. framgå, enligt Göteborgs-Posten, att värdet af det brunna uppgår till omkring 443,000 kr., däraf ett belopp af 363,000 kr. assureradt. Hur elden uppstått har ej kunnat utrönas. Det blott konstaterats, att den börjat i Gullbergsska kemikalieupplaget.

GEFLE. Ostkustbanan. K. bef. i Gefleborgs län har ansett sig böra bereda länets landsting tillfälle att taga frågan om Ostkustbanan under öfvervägande. K. bef. föreslår att landstinget ville tillsätta en komite med uppdrag att taga det uppgjorda förslaget om anläggande af en järnväg utefter kusten mellan Gefle och Hernösand under närmare ompröfning samt till nästa års landsting inkomma med utredning i ämnet samt det förslag, hvartill denna utredning kan gifva anledning.

HAPARANDA. Skarpa frostnätter ha inträffat i de norrbottiska bygderna. Höet är förstört, kornet fetslaget och potatisen för frusen, skriver Haparandabladet.

KALMAR. Fästmannen hoppade i sjön. Då kusken å Borgholms kungsgård August Trygg i sällskap med sin fästmo och ett par andra personer tidigt i söndags morgon återvände från en åktur åt landet, staldes färd till Borgholm och ut till yttre ångbåtsbryggan, där Trygg till följd af uppkommen ovänlighet mellan honom och fästmon hotade att hoppa i sjön och dränka sig, hvilket han också ögonblickligen gjorde. Sällskapet, som afslagnat sig något från bryggan, skyndade för att rädda den olycklige, men det var för sent. Huruvida det

var Tryggs afsigt att, till följd af missämjan med fästmon, ända sitt lif eller om han endast ämnade att med det hastigt beslutade kallbadet "skrämma upp" flickan, vet man ej.

LULEÅ. Ett nytt grufvobleg bildades i Luleå i tisdags å konstuerande stamma med aktiebolaget Nautahens kopparfalt. Aktiekapitalet utgör längst i högst 1½ millioner kr. Minimikapitalet är redan fulltecknat.

LUND. En Tycho Brahe staty i Lund planeras inom intresserade kretsar där. Den 13 okt. nästa år ha tre sekler förflutit sedan den berömda astronomens död, o. det är med anledning häraf, man tänkt sig kunna få till stånd en staty i kroppstorlek af stjärnkaren på Uranienberg. Platsen för denna staty skulle i så full bli Observatorieparken i Lund.

LANDSKRONA. Länekonflikt vid Sockerfabrik. Arbetarna vid Skånska sockerfabriksaktiebolaget har till ett antal af 300 fordra höjning af timlönen från 26 till 27½ och hota att, ifall detta ej beviljas önderslägga arbetet. Styrelsen har svarat att, om arbetsnedläggelse sker, stänges fabriken samma dag, oaktadt fabriken har råsocker imne för en hel månads arbete.

MALMÖ. Stadsfullmäktige ha beslutit bevilja 780,000 kr. till anläggande af en ny torrdocka samt därtill söka statsunderstöd, då densamma ock skall göras användbar för svenska krigsfartyg och ångfartyg.

Förhastadt järnvägsbygge. Det är hotande ut för den påbörjade järnvägen Skiffarp—Charlottenburg. Arbetet började, sedan väg- och vattenbyggnadsstyrelsen tillstyrkt förslaget, men innan k. m. t. fastställt detsamma. Nu, sedan järnvägen hunnit terrasseras, har k. m. t. beslut kommit. Detta utgör ett afslag på den grund, att järnvägen dras öfver ågorne till militiebostället Tingsryd. Bolaget har nu ingått med förnyad ansökan, under framhållande af, att en förändring skulle bli en försämring för järnvägen och medföra stora kostnader.

NYKÖPING. Vid Hellefors bruk i Södermanland stängdes verksrådena i lördags och ovisst är, när de komma att öppnas igen. För de gamla arbetarna som ännu finnas kvar där, var det en sorgsdag.

SUNDSVALL. Järnvägsplaner i Sundsvall. Sammanträde, med intresserade för en förslagen järnväg från Östavall i Medelpad till Herjedalen och Dalarna, i syfte att förbinda Sundsvallorten med Vesterhavet, hölls den 11 sept. Härvid lemnade majoren vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen P. A. Laurell en redogörelse för utsigterna för och meningen med den föreslagna banan, som beräknas kosta omkring 7 millioner kr., och hvars ändpunkt antages skola bli Orsa eller Elfdalen, där den skulle stå i förbindelse med järnvägarna till Göteborgstrakten.

En komite på 7 personer tillsattes för frågans vidare utredande sarskildt i ekonomiskt afseende.

UPSALA. Skjuten af älskyltar? I måndags morse gick förre dragonen Berg från Norra Bergabrunna, Upland, till skogen för att plocka lingon. Han skulle återvända samma dag till hemmet, men afhördes icke då kvällen

kom. Hans anhöriga, som befäradade att han gått vilse, började följande dag leta efter honom, men utan resultat, och i onsdags anmäldes saken för färdingsmannen, som jämte flere personer genomströfvade de vidsträckt skogsmarkerna, utan att finna spår af den försvunne. I förgår uppbyggades folk till skallgång.

Det befaras, att Perg blifvit skjuten af de hopvis kringstrykande s. k. älskyltarna, af hvilka många aldrig ens sett en älg eller förut använt skjutvapen, och hvilka sålunda äro farligare för bärplockare än för älgarna.

VESTERÅS. Rikt Vesteråsbo. Afledne järnhandlaren Axel Hyggrells efterlemnade förmögenhet är, enligt den i dagarna uppräntade boupteckningen, uppgå till i rundt tal 725 tusen kr.

VEXIÖ. Öhygeligt själfmordsförsök. I måndags morse antråfades 50-åriga arbetaren Josef Peterson i Lemnhult i en lada med afluggen arm; nära att förblöda. Han hade hade smugit sig från hemmet, medtagande ett rep och en yxa, i afsigt att afhända sig lifvet. Han fördes till Hvetlanda sjukhus för att förbindas. Mannen, som är normal, fast något slö, är gift och har fyra barn.

— Hur berget upptäcktes. Hemmansägarna Gust Nilsson och Magni Johanson i Uråsa Norregård i Kvonneberga socken, Småland, ha till en skånsk granit firma sålt ett dem gemensamt tillhörigt granitberg, bestående af svart granit. Säljarna ha betingat sig ett pris af 3 kr. pr kubikmeter svart granit, som brytes i berget.

Berget upptäcktes på det sättet, att några personer en dag voro ute och promenerade och därvid råka slå af en skärva af en vid vägen uppstående sten. De frapperades af dennes mörka färg, och vid närmare efterseende befanns det, att stenen var den uppstickande toppen af ett svart granitberg.

VENERSBORG. Venersborgs nya tändsticksfabrik nedbrunnen. Den 8 sept. uppstod eld i Venersborgs tändsticksfabrik. Efter ett par timmar låg den s. k. nya fabriken i ruiner. Tack vare fullkomlig vindstilla lyckade man rädda den på 15 meters afstånd darifrån liggande s. k. gamla fabriken.

VISBY. Afsägels: af riksdagsmannaupdrag. Hr Per Larsson i Fole har på grund af sjuklighet afsagt sig riksdagsmannaskapet i Andra kammaren för Gotlands län norra domsaga, meddelas till Stockholms-Tidningen. Hr L. har beviljat 20 riksdagar, däraf ett par i gamla bondeståndet. Nytt val är utsatt att förrättas den 20 oktober.

YSTAD. En slättoppad skonert har den 6 sept. sjunkit 4 minuter sydsydost från Sandhammarens fyr, antagligen efter en kollision. Skonertens masttoppar synas öfver vattnet.

Besättnings öde är okänt. Åtgärder för skonertens bergning ha vidtagits.

ÖRNSKÖLDSVIK. I brist på annan titel. I Örnsköldsvik kommo häromdagen hamnkaptenen och ledaren för en cirkustrupp i ordbytte, där vid hamnkaptenen tilltalade motståndaren med ordet "skojare". I öfrigt rådhusrätten, dit kaptenen blef ständ, medgif denae, att han fölt uttrycket, men man kunde icke finna något straffvärdt däri, då han aldrig hört dylikt folk tituleras för annat än skojare, som han därför ock antog vore deras officiella titel.

Kaptenendömdes till 25 k. b. str